STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Romėnų literatūros istorija	

Dėstytojas / a (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis (-i): doc. dr. Jovita Dikmonienė **Kitas / a (-i):**	VU Filologijos fakultetas Klasikinės filologijos katedra

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji	Privalomasis

Įgyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
auditorinė	pavasario semestras	lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai:	**Gretutiniai reikalavimai (jei yra):**
nėra	nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	133	64	69

Dalyko (modulio) tikslas		
Kurso tikslas – ugdyti romėnų literatūros, kaip Europos literatūros ir kultūros šaltinio, supratimą: supažindinti studentus su svarbiausiais romėnų literatūros reiškiniais ir autoriais, kurie sudarė to meto literatūros ir kultūros kanoną, taip pat atskleisti senovės žmogaus pasaulio supratimą; ugdyti studentų, kaip būsimųjų literatūros ir kultūros tyrinėtojų, kompetenciją, ugdyti kritinį mąstymą ir gebėjimą analizuoti ir vertinti Antikos literatūros kūrinius, romėnų literatūros modelių recepciją Vakarų literatūroje.		
Dalyko (modulio) studijų rezultatai	**Studijų metodai**	**Vertinimo metodai**
Gebės kelti tikslus, pasirinkti užduočiai atlikti reikalingus išteklius ir metodus; rinkti ir sisteminti informaciją iš įvairių šaltinių (elektroninių, spausdintinų ir kt.), naudojantis šiuolaikinėmis informacinėmis technologijomis, biblioteka ir kt.; gebės planuoti laiką ir laikytis nustatytų terminų (užduotis atlikti laiku).	Probleminis, diachroninis-kultūrinis dėstymas, lyginamoji analizė, įtraukiamoji paskaita, grupės diskusija, pranešimų rengimas, atsiskaitymai raštu.	Dalyvavimas seminaruose, pranešimai, atsakymai į klausimus, diskusija, vertinami balais nuo 1 iki 10.
Gebės analizuoti reiškinius, įžvelgti sudėtines dalis ir ryšius tarp jų; gebės lyginti ir kritiškai vertinti informaciją (reiškinius, dalykus, žmonių poelgius ir kt.), spręsti apie jų privalumus ir trūkumus;	Esė rengimas, dėstomos medžiagos įsisavinimas, lyginamoji analizė. Imanentinė teksto analizė, interpretacija.	Dalyvavimas seminaruose ir esė vertinami balais nuo 1 iki 10.
Gebės analizuoti, interpretuoti ir vertinti romėnų literatūros reiškinius antikinės ir pasaulio literatūros kontekste, vartodami tinkamą terminiją ir taikydami tinkamus metodus.	Probleminis, diachroninis-kultūrinis dėstymas, lyginamoji analizė, įtraukiamoji paskaita.	Egzaminas raštu vertinamas balais nuo 1 iki 10.

Temos	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiškų studijų laikas ir užduotys

	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	**Visas kontaktinis darbas**	**Savarankiškas darbas**	**Savarankiškai atliekamos užduotys**
1. Romėnų literatūros periodizacija. Romėnų folkloras. Literatūros atsiradimas. Ankstyvieji autoriai: Apijus Klaudijus, Livijus Andronikas, Enijus, Nevijus. Romėnų teatras. Etruskų, atelanos, fliakų, graikų „Naujosios komedijos“ įtaka romėnų dramoms. Vertimo ir originalumo santykis. Plauto ir Terencijaus kūryba: komedijų tematika, charakteriai, stilius, kalba. Prozinės raštijos atsiradimas. Katono kūryba. Retorika iki Cicerono. Cicerono kalbų kompozicija, tematika, stilius. Cicerono filosofiniai veikalai. Istorinė proza: Cezaris, Salustijus.	12		12				**24**	**23**	Pasiruošimas seminarui: Romėnų teatras, komedija, santykis su „Naująja komedija“. Plauto *Vergas apgavikas* ir Terencijaus *Broliai*. Dalia Dilytė, *Antikinė literatūra*, 1998, 188–211. *Antikinės komedijos*, 1989. Cicerono kalbos: *Už Sekstą Roscijų iš Amerijos, Už poetą Archiją, Katilinarijos*. Kalbų kompozicija, tematika, stilius. Salustijaus *Katilinos sąmokslas*. Papildomos literatūros sąrašas: Nr. 1–6.
2. Filosofinis Lukrecijaus epas: atomistinė pasaulio samprata, a*nimus* ir *anima* santykis. Romėnų lyrika: objektyvumo ir subjektyvumo raiška Katulo poezijoje. Neoterikų literatūrinis ratelis, Aleksandrijos poetų įtaka. „Aukso amžiaus“ literatūros apibūdinimas. Vergilijaus kūryba (*Bukolikos, Georgikos, Eneida*). Horacijaus satyros specifika, santykis su Lucilijaus satyromis. Horacijaus odės ir laiškai. *Laiškas Pizonams*: kaip reikia kurti literatūrą? Grožiniai Livijaus istorinio veikalo *Nuo miesto įkūrimo* bruožai.	10		10				**20**	**21**	Lukrecijaus epo *Apie daiktų prigimtį* 1, 3 giesmės. Katulo lyrika. Dalia Dilytė, *Antikinė literatūra*, 1998, 212–256. Papildomos literatūros sąrašas: Nr. 7–11. „Aukso amžiaus“ literatūra. Vergilijaus *Bukolikos*, *Georgikos. Eneidos* 1, 2, 4, 6, 8 giesmės. Horacijaus satyros, *Laiškas Pizonams*. Grožiniai Livijaus istorinio veikalo bruožai. Dalia Dilytė, *Antikinė literatūra*, 1998, 257–323. Papildomos literatūros sąrašas: Nr. 12–17.
3. Romėnų meilės elegija. Ovidijaus didaktinės poemos, mitologinis epas *Metamorfozės*, poema *Fastai*, tremties poezija. „Sidabro amžiaus“ literatūros apibūdinimas. Senekos kūryba: stoicizmo idėjos filosofiniame traktate *Laiškai Lucilijui* ir tragedijose. Lukano epas *Farsalija*. Persijaus satyrų specifika. Fedro pasakėčios. Petronijaus romanas *Satyrikonas*. Marcialio epigramos.	10		10				**20**	**25**	Romėnų meilės elegija. Ovidijaus *Metamorfozės* 1, 15 giesmės. „Sidabro amžiaus“ literatūra. Senekos kūryba: *Laiškai Lucilijui* (1–15 laiškai), tragedija *Faidra* arba *Trojietės.* Dalia Dilytė, *Antikinė literatūra*, 1998, 324–377. Papildomos literatūros

Juvenalio satyrų ypatumai. Didieji ir mažieji Tacito veikalai. Epigonų kūryba. Plinijus, Svetonijus, Kvintilianas, Apulėjaus romano *Aukso asilas* interpretacija. Romėnų literatūros reikšmė.									sąrašas: Nr. 18–24. Petronijaus *Satyrikonas*. Apulėjaus *Aukso asilas*. Marcialio epigramos. Juvenalio satyrų ypatumai. Tacito veikalai. Svetonijus, Kvintilianas. Dalia Dilytė, *Antikinė literatūra*, 1998, 355–359, 377–418. Papildomos literatūros sąrašas: Nr. 25–38.
Iš viso	32		32				**64**	**69**	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Aktyvus dalyvavimas / darbas seminaruose	30 proc.	3–16 sav.	Aktyvus dalyvavimas seminaruose vertinamas iki 10 balų kaupiamuoju principu: 2 balai skiriami, kai studentas aktyviai dalyvauja seminare, užduoda klausimus pranešimams, pasiūlo atsakymus, prisideda prie diskusijos plėtojimo, gerai žino analizuojamo kūrinio turinį; 1 balas skiriamas, jei studentas dalyvauja seminaro diskusijoje, užduoda klausimus ar replikuoja; 0 balų – studentas seminaro diskusijoje nedalyvauja.
Du pranešimai pasirinkta tema seminarų metu.	30 proc.	3–16 sav.	Atsiskaitoma per seminarus paskirtu laiku. Galutinis įvertinimas – dviejų pranešimų įvertinimų vidurkis. Gerai parengtas pranešimas turi atitikti dalyko tikslus, turi remtis bent dviem mokslinėmis pozicijomis, jo trukmė turi būti 15–20 minučių. Pranešimas gali turėti skaidres, kuriose pageidautinos kūrinių citatos. Pranešimas vertinamas 10 balų skalėje. Jei pranešimas nėra pristatomas – 0 balų. Vertinimo kriterijai Tema ir struktūra: 1) struktūra yra aiški, logiška ir išbaigta, turi visas būtinas dalis (įvadas, temos pristatymas, tikslai, analizė ir interpretacija, išvados, šaltiniai): 3–4 balai; 2) struktūra aiški, bet tema neišpildyta, nepadarytas informacijos atrinkimas ir sisteminimas: 1–2 balai; 3) struktūra yra neišsami, tema neaiški arba neišplėtota, argumentai neatspindi pasirinktos temos: 0 balų. Turinys, analizė ir išvados: 1) turinys ir analizė yra (labai) išsamūs ir sistemingi, išvados yra gerai pagrįstos: 3–4 balai; 2) analizė atlikta, bet neišsami, ne visos išvados pagrįstos ar aiškios: 1–2 balai; 3) analizė neišsami ir paviršutiniška: 0 balų. Pristatymas 1) pranešimas parengtas ir pristatytas aiškia, taisyklinga kalba ir akademiniu požiūriu tinkamu stiliumi, pranešimą papildo jį iliustruojančios skaidrės, kuriose pateikiamas pranešimo pavadinimas, susijusios iliustracijos, cituojamų tekstų ištraukos, naudotos literatūros sąrašas – 2 balai; 2) pranešimas pristatomas aiškia kalba ir tinkamu stiliumi, tačiau trūksta nuorodų, literatūros sąrašo, skaidrės tik iš dalies atitinka pranešimo turinį: 1 balas;

			3) nėra kontakto su auditorija, kalba neaiški, nėra skaidrių: 0 balų.
Egzaminas	40 proc.	Sesijos metu.	Egzaminas – esė, parašyta vieno iš pranešimų pagrindu. Esė apimtis 14 000–16 000 spaudos ženklų su tarpais. Vertinama 10 balų sistemoje pagal nurodytus kriterijus. (40 proc. galutinio įvertinimo, t. y. įvertinimas dauginamas iš 0,4). Turinys, temos atskleidimas: analizės logika ir nuoseklumas, svarstymų originalumas, išvadų pagrįstumas: 5 balai. Struktūra: struktūros aiškumas ir logika, reikiamos dalys (įvadas, dėstymas, išvados, šaltiniai) ir jų funkcinis išpildymas: 1 balas. Šaltinių ir mokslinės literatūros panaudojimas: 3 balai. Kalba, stilius, terminų, vardų taisyklingas vartojimas: 1 balas.

Generatyvinio dirbtinio intelekto (GDI) naudojimas
Šiame dalyke vadovaujamasi Vilniaus universiteto Filologijos fakulteto Generatyvinio dirbtinio intelekto naudojimo gairėmis ir akademinės etikos principais. **Pranešimai.** Rengiant pranešimus, GDI gali būti naudojamas tik kaip pagalbinė priemonė: idėjoms generuoti, mokslinės literatūros paieškai, sąvokoms ir sudėtingiems konceptams aiškintis, kalbai taisyti ir skaidrių vizualizacijoms kurti. Kūrinių analizė, interpretacija ir išvados turi būti paties (-ios) studento (-ės) darbas. GDI pateiktas citatas, faktus ir nuorodas į šaltinius būtina patikrinti pagal kūrinių vertimus ir mokslinę literatūrą, nes GDI sugeneruotame turinyje pasitaiko netikslumų ir neegzistuojančių šaltinių. Jeigu rengdamas (-a) pranešimą studentas (-ė) naudojo GDI, jį pristatydamas (-a) privalo aiškiai nurodyti, kokius GDI įrankius, kaip ir kokiems tikslams naudojo (pvz., paskutinėje skaidrėje). **Egzaminas (esė).** Rengiant esė, GDI gali būti naudojamas mokslinės literatūros paieškai, sąvokoms aiškintis, esė struktūrai planuoti, jau parašyto teksto kalbai ir stiliui taisyti, literatūros sąrašui tvarkyti. Esė tekstas ar jo dalys negali būti generuojami GDI. Jeigu rašydamas (-a) esė studentas (-ė) naudojo GDI, tai privalo aiškiai nurodyti paties darbo tekste arba GDI naudojimo deklaracijoje (žr. Gairių priedą Nr. 1). Vertindamas (-a) pranešimus ir esė, dėstytojas (-a) turi teisę žodžiu ir (arba) raštu patikrinti studento (-ės) darbo autorystę. Studentui (-ei) negebant paaiškinti savo darbo turinio ar atsakyti į su juo susijusius konkrečius klausimus, darbas gali būti laikomas parengtu nesąžiningai. Nedeklaruotas arba šioms nuostatoms prieštaraujantis GDI naudojimas laikomas akademinio sąžiningumo pažeidimu; jį padarę studentai (-ės) prisiima atsakomybę, numatytą Vilniaus universiteto teisės aktuose.

Autorius (-iai)	**Leidimo metai**	**Pavadinimas**	**Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas**	**Leidykla ar internetinė nuoroda**
Privaloma literatūra				
1. D. Dilytė	2005, 1998	*Antikinė literatūra* (443 psl.).		Vilnius
2. Sud. D. Dilytė, E. Ulčinaitė	1992	*Romėnų literatūros chrestomatija* (439 psl.).		Vilnius
Papildoma literatūra				
1.	1989	*Antikinės komedijos*		Vilnius
2. Carnes Lord	1977	„Aristotle, Menander and *the Adelphoe* of Terence“. *Transactions of the American Philological Association*	Vol. 107, 183–202	
3. Markas Tulijus Ciceronas	1997	*Kalbos*		Vilnius
4. Markas Tulijus Ciceronas	1998	*Pokalbiai apie senatvę ir bičiulystę*		Vilnius
5. Audronė Kučinskienė	2002	„Cicerono *Pirmoji kalba prieš Katiliną*		Vilnius

		Jupiterio Saugotojo akivaizdoje“, *Gimtasis žodis*, Nr. 12		
6. Audronė Kučinskienė	2008	*Cicerono kalbų dialogai. Literatūriniai oratoriaus kalbos aspektai*.		Vilnius
7. Lukrecijus	1964	*Apie daiktų prigimtį*		Vilnius
8. Kristupas Sabolius	2011	„Simuliakrai niekur nebuvo išėję“, *Problemos*	Vol. 80, 116–131	Vilnius
9. Henrikas Zabulis	1982	*Respublikos idealai Romos aukso poezijoje*		Vilnius
10. Katulas	1969	*Lyrika*		Vilnius
11. Marilyn B. Skinner (ed.)	2007	*A Companion to Catullus*		Blackwell
12. Vergilijus	1989	*Eneida*		Vilnius
13. Vergilijus	1971	*Bukolikos ir Georgikos*		Vilnius
14. Philip R. Hardie	1986	*Virgil's Aeneid: Cosmos and imperium*		Oxford
15. Dalia Dilytė	2009	*Skaitome romėnus*		Vilnius
16. Horacijus	1977	*Lyrika*		Vilnius
17. Titas Livijus	1976	*Hanibalo karas*		Vilnius
18. Ovidijus	1990	*Metamorfozės*		Vilnius
19. Sharon L. James	2003	*Learned girls and male persuasion: gender and reading in Roman love elegy*		London
20. Seneka	1986	*Laiškai Lucilijui*		Vilnius
21. Seneka	1996	Faidra, Pamišęs Herkulis, *Literatūra*	38 (3)	Vilnius
22. Pierre Grimal	1998	*Seneka*		Vilnius
23. Jovita Dikmonienė	2015	„Kas yra tikrasis Senekos *Laiškų Lucilijui* adresatas?“ *Literatūra*	Vol. 57 (3), 57–70	Vilnius
24. Jovita Dikmonienė	2017	„*Vera voluptas erit voluptatum contemptio*: Seneka apie malonumą, laimę ir likimą“. *Literatūra*	Vol. 59 (3), 92–105	Vilnius
25. Petronijus	1984	*Satyrikonas*		Vilnius
26. Victoria Rimell	2002	„How to eat Virgil“, *Petronius and the Anatomy of Fiction*	123–139	Cambridge
27. Michael Mordine	2013	„Odyssean Adventures in the Cena Trimalchionis“, *Classical Antiquity*	Vol. 32, No.1, 176–199	University of California Press
28.	1986	*Antikiniai romanai ir pasakėčios*		Vilnius
29. James Gollnick	1999	*The Religious Dreamworld of Apuleius' Metamorphoses: Recovering a Forgotten Hermeneutic*		Waterloo, Ontario, Canada
30. Brigitte B. Libby	2011	„Moons, smoke, and mirrors in Apuleius' portrayal of Isis“, *The American Journal of Philology*	Vol. 132, No.2, 301–322	
31. Tacitas	2005	*Analai*		Vilnius

32. Erich Auerbach	2003	*Mimezis: tikrovės vaizdavimas Vakarų pasaulio literatūroje*		Vilnius
33. Gilbert Highet	1970	*The Classical Tradition: Greek and Roman Influences on Western Literature*		Oxford
34. Michael von Albrecht	1997	*A History of Roman Literature*		Leiden – New York – Köln
35. Skirmantė Packočinaitė-Biržietienė	2004	„Marcialio epigramos teatras“, *Literatūra*	46 (3), 69–74	Vilnius
36. Victoria Rimell	2009	*Martial's Rome: Empire and the Ideology of Epigram.*		Cambridge
37. Gajus Svetonijus Trankvilas	1998, 2008	*Dvylikos Cezarių gyvenimas*		Vilnius
38. Sud. Dalia Dilytė	1991	*Antikos pedagogai. Pedagoginiai raštai*		Kaunas

Aprašas atnaujintas
2026-11-12